

ฟ้าม่วยสวนผึ้ง หลักแสนก็ซื้อ

“เรื่องการดูแล
รักษากล้วยไม้
ลูกค้าส่วนใหญ่
★ มีต่อหน้า 5

ไม่ค่อยมีเวลา ไม่พวกันมีชีวิต แต่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ส่วนใหญ่จะฝากเทวดาเลี้ยง ซื่อปุยไปก็ไม่ค่อยให้มักเอาไปบูชา แล้วจะบันทุกคนว่า ซื่อไปเห็นดอกแค่ครั้งแรก ไม่เหมือนอยู่ที่สวน" พี่เล็กว่า

โพธิ์เจริญ พรายมณี หรือพี่เล็ก เจ้าของสวนผึ้งออร์คิด เลขที่ 38/2 หมู่ 3 ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ย้อนอดีตว่า ผึ้งใจเรื่องกล้วยไม้มาตั้งแต่เด็ก กลับจากโรงเรียนก็เข้าเฝ้าช่วยพ่อทำกล้วยไม้ เรียกว่าเข้าสายเลือด พ่อสอนทุกอย่างและยังบอกว่างกล้วยไม้เปลี่ยนนิสัยทำให้ใจเย็น และสร้างรายได้

ความภูมิใจของพี่เล็ก คุณพ่อพื้น พรายมณี เป็นเจ้าแรกในประเทศไทยผลิตกล้วยไม้พันธุ์แอสโคเซนด้าดอกสีเหลืองเข้ม ตั้งเป็นชื่อคุณแม่ว่า "ประชิดโกลดี" ได้รับรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และต้นนั้นสามารถแลกได้ในราคาหลักแสนได้

ตอนวัยรุ่นพี่เล็กชอบถ่ายภาพมาก ไปสมัครงานที่หนังสือพิมพ์พิมพ์พิมพ์ได้เป็นช่างภาพตระเวนไปทั่วประเทศ ปี 2540 ช่วงฟองสบู่แตก ก็ลาออก พี่เล็กหันซื่อที่กับพี่ชาย 53 ไร่ ที่อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีแรกๆทำกล้วยไม้ 2 ไร่ พี่ชายรู้จักกับคุณวงศ์ศักดิ์ สวัสดิ์พาณิชย์ อดีตผู้ว่าราชบุรี แนะนำให้ทำเป็นแหล่งท่องเที่ยว

พี่เล็กขยายที่จาก 2 ไร่ เป็น 10 ไร่ แรกๆทำเป็นสวนปิด ไม่เปิดให้เข้าชม แต่พอเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวก็ให้ชมฟรี พี่เล็กตั้งใจว่า ใครเข้ามาซื้อไม่ซื้อ ไม่ซีเรียสจะสอนให้เป็นวิทยาทาน คนก็บอกปากต่อปากสองปีที่ผ่านมา พี่เล็กเริ่มเก็บเงินค่าเข้าชม 20 บาท เป็นค่าบำรุงห้องน้ำ แต่ยังเปิดให้เข้าชมฟรีสำหรับผู้สูงอายุ พระภิกษุสามเณร นักเรียนนักศึกษา คนพิการ แต่ถ้ามามีคนเยอะให้ทำหนังสือจะได้เข้าชมฟรี พี่เล็กเป็นวิทยากรบรรยายเอง ใครอยากรู้อะไรให้ถาม

"ผมใช้ประสบการณ์ที่สัมผัสด้วยตัวเอง สะสมมาตั้งแต่เด็ก ฝึกใหม่ๆก็หัดคือล้างขวด นั่งล้างทั้งวันจนมือเปื่อย พ่อยังหัดให้ไปขายริมคลองตลอดตั้งแต่ตัวเล็กๆ"

กล้วยไม้เหล่านี้พี่เล็กผสมพันธุ์เองทั้งหมด พอเริ่มออกเป็นฝักหนึ่งฝักมีประมาณ 4-5 แขนต้น เพาะใส่ขวดไว้ ต้นพอประมาณถึงลงกระถางส่งไปเพชรบุรี มีที่อยู่หาไร่ ที่นั่นอากาศร้อน ต้นจะโตเร็ว ใช้เวลาไปถึงสองปี แล้วย้ายต้นกลับมาไว้ที่สวนผึ้ง

"อากาศสวนผึ้งเย็น ใส่ปุ๋ยใส่ยา กล้วยไม้จะออกดอกได้ดี" การให้ปุ๋ยจะทำเป็นตาราง ไม่เกิน 40 วันก็แทงช่อ ก่อนจะให้ปุ๋ยต้องดูอากาศ ถ้าฝนตกก็เลิกให้ เพราะน้ำฝนจะล้างปุ๋ยออกหมด

กล้วยไม้ขายเป็นช่อ ราคาตั้งแต่ 30-60 บาท แต่ถ้าพวกแอสโคเซนด้า จะมีราคาตั้งแต่ 10-40 บาท วัดเป็นขนาดไซส์ 30 บาท อยู่ที่ 25 เซนติเมตร 40 บาท อยู่ประมาณ 1 ฟุต 50 บาท ก็ฟุตกว่า 60 บาท ตั้งแต่ 2 ฟุตขึ้นไป เวลาตัดดอกต้องมานั่งแต่ง มีตำหนิไม้ได้

ตลาดญี่ปุ่นและยุโรป เน้นดอกบลูกับแดง บลูคือสีออกเข้ม แดง

ก็ชมพูกับแดง กลับดอกจะหนา

ฟ้ามุ่ยของพี่เล็กติดอันดับหนึ่งในประเทศไทย วิธีการดูฟ้ามุ่ยให้ดูที่ลายสมู ยิ่งชัดเท่าไร สีเข้มเท่าไร ดอกฟอร์มดีเท่าไร ราคา ก็จะแพง "ราคาอยู่ที่ความพอใจระหว่างคนขายกับคนซื้อ เหมือนพระสมเด็จองค์ละยี่สิบสามสิบล้าน คนยังดันดันหาซื้อ ผมตั้งราคาไว้หลักหมื่นหลักแสน คุณพอใจก็ซื้อ

"กล้วยไม้เป็นพวกที่กินทางใบ ดูดซึมทางราก ควรรดน้ำเน้นที่ใบกับราก แต่ลูกค้าส่วนใหญ่จะไปจ๋อรดที่ราก รดแค่ผ่านๆพอเปียกผิ ดั้งนั้น ต้องลดให้รากนึ่ม ให้อืดตัว แล้วรดเข้าเย็น ลูกค้าส่วนมากรดรอบเดียว เพราะไม่มีเวลา อย่าให้โดนแดดร้อนจัด และที่สำคัญถ้าว่างวันอาทิตย์ก็ให้ปุ๋ย"

ฟ้ามุ่ยสวนผึ้งหลักแสนก็ซื้อ

ฟ้ามุ่ยต้นเลี้ยงยาก ที่ไหนอากาศไม่เย็น ลมไม่โกรก โตได้แต่ต้นอย่างกรุงเทพฯหมดสิทธิ์เห็นดอก ที่เห็นฟ้ามุ่ย ฟ้ามุ่ยลูกผสมทั้งนั้น" พี่เล็กว่า ไร่ของพี่เล็กมีกล้วยไม้กว่า 20 สายพันธุ์ ตระกูลไม้ไทยหาตามทั่วภูมิภาคของประเทศ เอามาพัฒนาพันธุ์สายใหม่ให้ออกดอกทั้งปี ไม้ไทยอย่าง เอื้องผึ้ง เอื้องคำ ม่อนไข่ โอเยเรส ออกดอกปีละครั้ง ถ้าเป็นตระกูลช้าง เช่น ช้างแดง ช้างเผือก ช้างกระ เอื้องสายโอโน จะออกดอกช่วงฤดูหนาว ช้างแดงผสมกับพวกแอสโคเซนด้าให้ออกดอกทั้งปี มีกลิ่นหอม แต่ดอกจะอยู่ได้ไม่นาน

การตั้งชื่อกล้วยไม้แล้วแต่เจ้าของสวนจะตั้งชื่อแล้วก็ต้องจดสิทธิบัตร ในไร่อำเภอสวนผึ้ง พี่เล็กตั้งไว้ 3 ชื่อ คือ สวนผึ้งทูโทนออเรนจ์ สวนผึ้งไวท์โรส สวนผึ้งฟ้าแก่น ตัวนี้จะมีกลิ่นหอม อยู่ในตระกูลแอสโคเซนด้า

คือชมพูกับแดง กลับดอกจะหนา

ฟ้ามุ่ยของพี่เล็กติดอันดับหนึ่งในประเทศไทย วิธีการดูฟ้ามุ่ยให้ดูที่ลายชมพู ยิ่งชัดเท่าไร สีเข้มเท่าไร ดอกฟอร์มดีเท่าไร ราคาจะแพง “ราคาอยู่ที่ความพอใจระหว่างคนขายกับคนซื้อ เหมือนพระสมเด็จ องค์ละยี่สิบสามสิบล้าน คนยังดันดันหาซื้อ ผมตั้งราคาไว้หลักหมื่นหลักแสน คุณพอใจก็ซื้อ

“กล้วยไม้เป็นพวกที่กินทางใบ ดูดซึมทางราก ควรรดน้ำเน้นที่ใบกับราก แต่ลูกค้าส่วนใหญ่จะไปจ๋อรดที่ราก รดแค่ผ่านๆพอเปียกผิ ดั้งนั้น ต้องลดให้รากนึ่ม ให้อิ่มตัว แล้วรดเข้าเย็น ลูกค้าส่วนมากรดรอบเดียว เพราะไม่มีเวลา อย่าให้โคนแฉดร้อนจัด และที่สำคัญถ้าว่างวันอาทิตย์ก็ให้ปุ๋ย”

ฟ้ามุ่ยสวนผึ้ง หลักแสนก็ซื้อ

ฟ้ามุ่ยต้นเลี้ยงยาก ที่ไหนอากาศไม่เย็น ลมไม่โกรก โตได้แต่ต้นอย่างกรุงเทพฯหมดสิทธิ์เห็นดอก ที่เห็นฟ้ามุ่ย ฟ้ามุ่ยคุณสมทั้งนั้น” พี่เล็กว่า ไร่ของพี่เล็กมีกล้วยไม้กว่า 20 สายพันธุ์ ตระกูลไม้ไทยหายากทั่วภูมิภาคของประเทศ เอามาพัฒนาพันธุ์สายใหม่ให้ออกดอกทั้งปี “ไม้ไทยอย่าง เอื้องผึ้ง เอื้องคำ ม่อนไข่ ไอยเรศ ออกดอกปีละครั้ง ถ้าเป็นตระกูลข้าง เช่น ข้างแดง ข้างเผือก ข้างกระ เอื้องสายโอโนะ จะออกดอกช่วงฤดูหนาว ข้างแดงผสมกับพวกแอสโคเซนด้าให้ออกดอกทั้งปี มีกลิ่นหอม แต่ดอกจะอยู่ได้ไม่นาน

การตั้งชื่อกล้วยไม้แล้วแต่เจ้าของสวนจะตั้งชื่อ แต่ก็ต้องจดสิทธิบัตร ในไร่อำเภอสวนผึ้ง พี่เล็กตั้งไว้ 3 ชื่อ คือ สวนผึ้งทูโทนออเรนจ์ สวนผึ้งไวท์โรส สวนผึ้งฟลาแกน ตัวนี้จะมีกลิ่นหอม อยู่ในตระกูลแอสโคเซนด้า

เมื่อก่อนสวนผึ้งยังน่ากลัว ถนนเป็นลูกรัง กว่าจะเข้าถึงต้องใช้เวลาครึ่งวัน

“ผมมาบุกเบิกทำสวนกล้วยไม้เป็นเจ้าแรก แล้วก็ชวนกลุ่มนักกล้วยไม้มาสร้างสี่คัน เป็นกลุ่มเลี้ยงแคทลียา กลุ่มเลี้ยงม็อคคาร่า กลุ่มตระกูลไม้ไทย มีอยู่ห้าสวน นอกนั้นเป็นสวนปิด”

ช่วงที่มาอยู่ใหม่ๆ พี่เล็กส่งกล้วยไม้เข้าประกวด เพื่อทำชื่อเสียงให้กับสวนตัวเอง ติดหนึ่งในสิบแหล่งท่องเที่ยวของสวนผึ้ง

ช่วงหลังเริ่มมีคนรู้จัก ก็ส่งแค่ 2 งานใหญ่ๆ คือที่สยามพารากอน ชิงถ้วยพระราชทาน งานประกวดที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพฯ

ที่สวนสามพรานโรสการ์เดิน ไปออกร้านพบปะชาวต่างชาติ เอาฟ้ามุ่ยไปโชว์

การประกวดจะมีความละเอียดมากกว่าสายพันธุ์มาจากไหน พ่อแม่เป็นใคร ดอกฟอร์มต้องดี (ต้องบานเต็มที่) ช่อต้องยาว สีต้องเข้ม การประกวดแบ่งออกเป็นยอดเยี่ยมของงาน ยอดเยี่ยมเป็นกอ

ฟ้ามุ่ยของพี่เล็กได้ที่หนึ่งบ้าง ยอดเยี่ยมบ้างแต่ไม่ถึงกับยอดเยี่ยม งาน ยอดเยี่ยมประเภท เพราะแต่ละเจ้าส่งกันเป็นร้อยต้น ได้รางวัลอย่างน้อย 20-30 รางวัล ก็ถือว่าคุ้มค่าน้ำมันแล้ว

“กล้วยไม้เป็นพวกที่กินทางใบ ดูดซึมทางราก ควรรดน้ำเน้นที่ใบกับราก แต่ลูกค้าส่วนใหญ่จะไปจ๋อรดที่ราก รดแค่ผ่านๆพอเปียกผิ ดั้งนั้น ต้องลดให้รากนึ่ม ให้อิ่มตัว แล้วรดเข้าเย็น ลูกค้าส่วนมากรดรอบเดียว เพราะไม่มีเวลา อย่าให้โคนแฉดร้อนจัด และที่สำคัญถ้าว่างวันอาทิตย์ก็ให้ปุ๋ย”

พี่เล็กบอกว่ากล้วยไม้ที่สวนจะเป็นรากอากาศ จะให้ปุ๋ยเกล็ดละลายน้ำ ใส่กระบอกฟ็อกกี้ฉีดใบกับราก แค่อุ๋ยเปียก ปุ๋ยเม็ดส่วนมากจะเร่งต้นกับราก เหมาะสำหรับพวกที่มีวัสดุช่วยปลูก เช่น กาบมะพร้าว ถ่าน แต่กาบมะพร้าวมีอายุการใช้งานไม่เกินสองปี สะสมมากๆจะยุ่ยเป็นเชื้อรา

“ผมปลูกกับเสาปูน เสาเหล็ก กล้วยไม้ขาดน้ำไม่ได้ ต้องให้น้ำเยอะๆ ยิ่งหน้าร้อน รดน้ำเช้า 2 รอบ เย็น 2 รอบ กล้วยไม้เป็นไม้ที่ต้องการความชื้น อุณหภูมิที่ 18-19 องศา

ถ้าหน้าหนาวจะรด 10 โมงเช้า ตอนเย็นจะเริ่มรดตั้งแต่บ่ายสาม เพราะกล้วยไม้ก็หนาวเป็นแต่ถ้าหน้าร้อนตอนเย็นรดหกโมงเย็น ให้อากาศคลายร้อน หน้าฝนสบายไม่ต้องรด ตกมากก็ไม่เป็นไร มีสแกนช่วยได้”

เมื่อ 4 ปีที่แล้ว ฝนตกสามวันสามคืน กล้วยไม้เสียหาย ส่งออกไม่ได้ ยังดีมีตลาดในประเทศรองรับ

เลี้ยงกล้วยไม้มาหลายหลายสายพันธุ์ พี่เล็กชอบพันธุ์ไหนที่สุด “ฟ้ามุ่ย” พี่เล็กตอบ

ฟ้ามุ่ยเป็นไม้ต้นตระกูล เสียวอย่างเดียวกลีบบาง ข้าง่าย กล้วยไม้พวกนี้พี่เล็กถือว่าเป็นภรรยา จำชื่อได้ทุกต้นสังเกตง่ายๆ ใบเรียวยาวเล็กเป็นแอสโคเซนด้า ใบออกหนาๆ เป็นแวนด้า บางตัวใบเฉียง บางตัวใบโค้ง ให้สังเกตดูที่ใบจะแตกต่างกัน

แต่ถ้าจะดูสีดอก พี่เล็กบอกให้สังเกตที่หมวกราก จะเป็นตัวบ่งบอกสีว่ากล้วยไม้ต้นนั้นดอกสีอะไร เช่น เขียวปนแดงจะออกสีชมพู เขียวธรรมดาสีออกโทนบลู ตัวนี้ก็ม่วงเข้ม เขียวใสออกโทนเหลือง โทนขาว โทนน้ำตาล

ความมั่นใจที่ได้จากประสบการณ์ที่สั่งสมมา พี่เล็กกล้าทำ “ผมปลูกกล้วยไม้มากกว่า 50 ปี เรื่องพวกนี้ไม่มีพลาด”